

UDK:528.065(45):616.371(Covid-19):368.912.2:368.391.6:368.916 (71)(73-43)

PRIKAZ INOSTRANOG ČLANKA

DOBIJANJE VAKCINE PROTIV KOVIDA 19 NE UTIČE NA ISPLATE PO OSNOVU ŽIVOTNOG OSIGURANJA U SLUČAJU SMRTNOG ISHODA

U ovom tekstu biće prikazan članak autorke Beatris Dupoj¹, objavljen u Asošijeted Presu, koji se bavi proverom činjenica u domenu opsega životnog osiguranja u slučaju smrtnog ishoda nakon primanja vakcine protiv kovida 19. Članak predstavlja deo šireg projekta koji Asošijeted Pres sprovodi i u saradnji sa Fejsbukom, u okviru borbe protiv infodemije – bujice lažnih ili nedovoljno proverenih informacija koje kruže medijskim i drugim etrom od početka pandemije.²

Autorka testira hipotezu da u slučaju smrtnog ishoda nakon vakcinisanja cepivom protiv novog koronavirusa osiguravajuće kuće neće uvažavati zahteve za naknadu usled eksperimentalne prirode vakcina. Odgovor do kojeg autorka dolazi je negativan: sudeći po Američkom savetu životnih osiguranja, politika i pristup u domenu životnog osiguranja nisu doživeli izmene u slučaju aktuelne pandemije, te dobijanje vakcine neće predstavljati osnov za odbijanje osiguravajućih zahteva u slučaju smrti. Tekst je ograničen na analizu situacije zaključno sa sredinom marta 2021. u Sjedinjenim Američkim Državama, u kojima je nadležna agencija odobrila upotrebu tri cepiva (Pfizer-BioNTech, Moderna i Janssen), nakon sprovođenja kliničke studije na hiljadama dobrovoljaca.³

Objave na digitalnim mrežama poput Fejsbuka i Tvitara, kao i priče koje kruže u društvenom prostoru, pokrenule su i pitanje da li osiguranici mogu očekivati isplatu po osnovu životnog osiguranja u slučaju nastupanja smrtnog ishoda nakon

¹ Beatrice Dupuy, Getting COVID-19 vaccine does not affect life insurance death payments, Associated Press, March 15, 2021, https://apnews.com/article/fact-checking-afs:content:10009963678?fbclid=IwAR0pO-etGmlZw5uvl88lmYDlbMI-lGx95me6UqVJxWqfQWcv_loukJ18gshE, pristupljeno: 7. 6. 2021.

² World Health Organization, Infodemic, WHO, 2021, https://www.who.int/health-topics/infodemic#tab=tab_1, pristupljeno: 7. 6. 2021.

³ US Food and Drug Administration, COVID-19 vaccines, FDA, 2021, <https://www.fda.gov/emergency-preparedness-and-response/coronavirus-disease-2019-covid-19/covid-19-vaccines>, pristupljeno: 7. 6. 2021.

cepljenja. Osiguravajući agenti primaju brojne pozive svojih klijenata, koji se raspituju o navodnim ograničenjima u smislu odštetnih zahteva u takvim slučajevima. Radi se o lažnoj vesti, što je potvrdio i Američki savet životnog osiguranja, koji je u posebnoj objavi opovrgao takve glasine, navodeći da primanje vakcine ne utiče na to da li nosilac polise ostvaruje pravo na odštetni zahtev u takvim situacijama. Štaviše, njihovi stručnjaci objašnjavaju da postoje posebne smernice u domenu životnog osiguranja kojima je definisano kada se isplate vrše, što se čini bez obzira na uzrok smrti (naravno, osim ako se ne radi o nekoj vrsti osiguravajuće prevare – prim. prev).

Naročito je ilustrativna objava sa Fejsbuka gde korisnik tvrdi da mu je u razgovoru sa osiguravajućom kućom navodno potvrđeno da u slučaju smrtnog ishoda nakon cepljenja ne bi moglo da se ostvari pravo na zahtev zbog eksperimentalnog karaktera vakcina, te stoga javno poziva druge korisnike da se „osveste“. Autorka članka takođe spominje i neimenovanog korisnika platforme TikTok koji je pozivao korisnike mreža da sa svojim matičnim osiguravačima provere kako stoje stvari u vezi sa vakcinisanjem.

Zapravo, veza između osiguranja i vakcinisanja mogla je da bude upravo obratna, budući da je intencija vakcinisanja upravo da se umanje i ograniče zdravstveni rizici. Pored toga, prema pojedinim američkim stručnjacima, ne bi trebalo da bude ni većih izmena u smislu povećanja premija za životno osiguranje u kontekstu kovida 19. Kako navodi prof. Brus Vogel sa Univerziteta na Floridi, primanje vakcine trebalo bi da stabilizuje nivo premija za životno osiguranje, a samo u slučaju povećanja mortaliteta moglo bi da se očekuje suprotno. Ta varijanta nije baš verovatna, imajući u vidu da je nadležna agencija za kontrolu lekova dozvolom za vakcinisanje najšireg kruga stanovništva barem indirektno procenila da su prednosti vakcinisanja dosta veće od rizika. Pored američkih osiguravača, i Kanadsko udruženje životnog i zdravstvenog osiguranja izdalo je izjavu povodom istih navoda, ističući da se radi o lažnim vestima koje nemaju nikakvo činjenično utemeljenje.

Izvori:

- Beatrice Dupuy, Getting COVID-19 vaccine does not affect life insurance death payments, Associated Press, March 15, 2021, https://apnews.com/article/fact-checking-afs:content:10009963678?fbclid=IwAR0pOetGmlZw5uvl88lmYDlbMI-IGx95me6UqVJxWqfQWcv_loukJ18gshE, pristupljeno: 7. 6. 2021.
- World Health Organization, Infodemic, WHO, 2021, https://www.who.int/health-topics/infodemic#tab=tab_1 pristupljeno: 07.06.2021.
- US Food and Drug Administration, COVID-19 vaccines, FDA, 2021, <https://www.fda.gov/emergency-preparedness-and-response/coronavirus-disease-2019-covid-19/covid-19-vaccines>, pristupljeno: 7. 6. 2021.

Preveo i priredio: **dr Miloš M. Petrović**